

Kaupunginvaltuusto

08.02.2016

Kaupunginhallitus

§ 30

1.2.2016

Asianro 152/00.04.00/2016

§ 10**Lausunto linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi****Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 1.2.2016 30 §

”Kaupunginjohtaja Ari Korhonen:

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valtiovarainministeriö pyytävät Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä sekä muilta tahoilta lausunnot hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Kyselyyn vastaamiselle on annettu aikaa 9.2. saakka. Kyselyssä tulee myös ottaa kantaa, mihin itsehallintoalueeseen kunta haluaa kuulua ja ainakin tämä kysymys on käsiteltävä valtuustoissa.

Kaupunginhallitus kävi lausunnosta lähetekeskustelun 18.1.2016 § 12. Lähetekeskustelun pohjalta on luonnosteltu ohessa olevat vastaukset. Itsehallintoalueeseen kuulumista koskevin osin lausunto menee kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Lausuntopyyntö liitteineen on oheismateriaalina.

Raision kaupungin vastaukset linjauksista itsehallintoalueiden perusteiksi koskevaan kyselyyn:

Kysymykset

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajako pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Aluejako pitää muodostaa siten, että kaikilla alueilla on samat tehtävät. Uudistuksessa ei tule synnyttää ”kahden kerroksen” itsehallintoalueita.

Raision kannalta Varsinais-Suomen maakunta on sopivan kokoinen pohja itsehallintoalueelle. Erva-tehtävien osalta maakunta saattaa olla kooltaan liian pieni.

3. **Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille:** Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Savo
Kainuu
Kanta-Häme
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomi
Kymenlaakso
Lappi
Pirkanmaa
Pohjanmaa
Pohjois-Karjala
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Savo
Päijät-Häme
Satakunta
Uusimaa
Varsinais-Suomi

4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

-

5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Itsehallintoaluerakenne on syntynyt osana sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutoksesta. Sosiaali- ja

terveyspalvelut ovat ylivoimaisesti suurin itsehallintoalueiden tehtäväkokonaisuus. Alueratkaisu tulee perustua sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen, ei historiaan perustuvaan maakuntarakenteeseen.

6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys

Huoltosuhde ja sen ennustettu kehitys

Taloudelliset edellytykset

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva

palveluverkko

Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas

tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat

Jokin muu, mikä? *(Alueiden tulee olla sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämismuun mukana rajattuja, muut maakunnalliset erityispiirteet ovat tälle tavoitteelle alisteisia)*

7. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Satakunta ja erä-tehtävien osalta Pohjanmaa, muut luontaiset yhteistyösuunnat ovat maantieteellisesti Pirkanmaa ja Uusimaa.

8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Kyllä

Ei

Ei kantaa

9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

-

10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Toistaiseksi ei ole esitetty, mitä hyötyjä tehtävien siirrosta itsehallintoalueelle olisi. Todennäköisesti tehtäväkokonaisuudet muodostavat omat sektorinsa itsehallintoalueen sisällä. On mahdollista, että syntyy jonkinlaista hallinnollista tehostumista ja tukipalvelujen yhteiskäyttöä. Toisaalta organisaation paisuessa liian suureksi tehokkuus todennäköisesti vähenee. Demokratian ja kansalaiskeskustelun kannalta vaikutus voi olla positiivinen, jos itsehallintoalueen valtuustossa käsitellään asioita, jotka ovat eivätkä aikaisemmin ole kovin paljon herättäneet julkista keskustelua (esim. maakuntakaava).

Terveydensuojelutehtävät ovat kunnassa tiiviisti kytköksissä myös kaavoitukseen ja tilapalveluihin. Kaikissa ratkaisuihin tulee turvata riittävän asiantuntemus terveydensuojelun osalta kunnan tarpeisiin. Mutkattominta yhteistyö on, kun terveydensuojelu on kunnan tehtävä. Jos tehtävä siirtyy itsehallintoalueelle, on risikinä, että kunta joutuu varaamaan rinnakkaisen resurssin esimerkiksi koulujen sisäilma-asioiden hoitamiseen asiantuntevasti.

Elintarvikevalvonnan yhteistyö rakennusvalvonnan kanssa tulee olla saumatonta ja helppoa. Toimintojen välille ei saa rakentaa monimutkaisia lausuntopyyntömekanismeja. Samoin paikallistuntemus tulee turvata. Paikalliset toimipisteet ovat välttämättömiä, jos ympäristöterveydenhuollon tehtäviä siirretään itsehallintoalueille.

11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Käytännön työ tulee toteuttaa siten, etteivät organisaatioiden rajat estä yhteistyötä. Jos ennaltaehkäisy kytketään jäljelle jäävien peruskuntien rahoitukseen, tulee rahoituksen

perustana olevien kriteerien olla sellaisia, että niihin pystytään tosiasiallisesti vaikuttamaan ja että ne ovat objektiivisesti todennettavissa.

12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Koska itsehallintoaluejaon pohjaksi on otettu pienempi maantieteellinen alue kuin aiemmissa sote-ratkaisuissa (ns. erva-alue), olisi syytä pohtia myös itsehallintoalueen pienempää tehtäväkokonaisuutta. Yksi mahdollinen malli on perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhdistäminen, johon luontevasti yhdistyy myös vanhustenhoito sekä muut erityiset sosiaalihuollon tehtävät kuten vammaispalvelut. Työllisyydenhoito ja lastensuojelu voisivat edelleen jäädä niihin peruskuntiin, jotka ovat riittävän vahvoja järjestämään nämä lähipalvelut. Edellä mainittu ratkaisu ei sulkisi pois muiden itsehallintoalueelle ajateltujen tehtävien siirtämistä.

13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

On mahdollista, että koko uudistus kaatuu avoinna olevaan rahoitusratkaisuun. Palvelutarpeeseen nähden edulliset sote-kunnat kuten Raisio voivat menettävää suhteellisesti enemmän valtionosuuksia tulevassa rahoitusratkaisussa. Tämä saattaa johtaa liian suuriin tulonmuodostuseroihin peruskunnissa. Pelkkä sote-vero ei riitä itsehallintoalueiden rahoitukseen, vaan alueellisia eroja on tasoitettava valtionosuus-tyyppisellä järjestelmällä.

Jos sote-ratkaisu perustuisi pienempään tehtäväkokonaisuuteen (ks. kysymyksen 12 vastaus), olisi tuotehinnoitteluun perustuva rahoitus mahdollinen samalla tavoin sairaanhoitopiirienkin rahoitus on nykyisin, eli peruskunnat maksaisivat alueen vastuulla olevista sosiaali- ja terveysterveystoimista käytön mukaan.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus päättää antaa ohessa olevat vastaukset linjauksista itsehallintoalueiden perusteiksi koskevaan kyselyyn.

Lisäksi kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että Raision kaupunki ilmoittaa kuuluvansa Varsinais-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Kaupunginvaltuusto

08.02.2016

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan heti.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.”

Oheismateriaali

3	Lausuntopyyntö
4	Hallituksen linjaus aluejaon perusteet, sote-uudistuksen askelmerkit ja aluejakomalli
5	Hallituksen linjausten perustelumuistio
6	Diaesitys hallituksen linjauksista
7	Hallituksen rahoituslinjaus-20102015

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

ehdottaa valtuustolle, että Raision kaupunki ilmoittaa kuuluvansa Varsinais-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Päätös

Kaupunginhallituksen tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta sekä säädetyllä tavalla edeltäpäin ilmoitettuna aikana 12. päivänä helmikuuta 2016 yleisesti nähtävänä olleesta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Petra Määttänen
pöytäkirjanpitäjä